

POSTANOWIENIE

18 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 18 grudnia 2023 r. w Warszawie
zażalenia Bank spółki akcyjnej w W.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 15 maja 2023 r., V ACa 790/21,

w sprawie z powództwa Rzecznika Finansowego

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.

o nakazanie,

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego sądowi,
który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.**

(A.D.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 16 grudnia 2022 r., Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie z powództwa Rzecznika Finansowego (dalej: Rzecznik) przeciwko Bank S.A. z siedzibą w W. (dalej Bank) o nakazanie, na skutek apelacji strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 25 czerwca 2021 r., w punkcie pierwszym zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: a) uchylił punkt pierwszy wyroku Sądu Okręgowego; b) punkt drugi zmienił w części w ten sposób, że czas utrzymywania orzeczonego w tym punkcie oświadczenia określił na dwa miesiące i nadał temu oświadczeniu bliżej opisaną treść; w punkcie drugim wyroku oddalił

apelację w pozostałym zakresie, zaś w punkcie trzecim zniósł wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

W skardze kasacyjnej pozwany Bank, zaskarżając opisany wyrok w części tj. w zakresie punktów 1 lit. b, 2 i 3 oraz sformułował wnioski kasacyjne. Postanowieniem z 15 maja 2023 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie odrzucił skargę kasacyjną pozwanego na punkt pierwszy litera b. prawomocnego wyroku Sądu drugiej instancji z 16 grudnia 2022 r., ze względu na niewykazanie przez pozwanego interesu w jego zaskarżeniu (*gravamen*), skoro rozstrzygnięcie reformatoryjne zapadło wskutek uwzględnienia apelacji wywiedzionej przez Bank.

W zażaleniu na to postanowienie, pozwany zarzucił naruszenie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398¹ k.p.c. i wniósł o jego uchylenie w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia w postępowaniu cywilnym jest pokrzywdzenie zaskarżonym orzeczeniem (*gravamen*), występujące w sytuacji, w której zaskarżone orzeczenie jest obiektywnie, w sensie prawnym, niekorzystne dla skarżącego, ponieważ nie uzyskał on ochrony prawnej, którą zamierzał osiągnąć przez swoją aktywność w postępowaniu poprzedzającym wydanie orzeczenia, a w razie braku tej aktywności (np. w wypadku wyroku zaocznego lub nakazu zapłaty) - *per se* wywołuje takie skutki (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r. (zasada prawna), III CZP 88/13, OSNC 2014, Nr 11, poz. 108). Ocena wystąpienia tej przesłanki wymaga zestawienia formułowanych przez skarżącego żądań (wniosków) w postępowaniu prowadzącym do wydania zaskarżonego orzeczenia z treścią tego orzeczenia, definitywnie kształtującą sytuację prawną skarżącego i korzystającą z mocy wiążącej w innych postępowaniach (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 27 kwietnia 2017 r., II CZ 12/17 i z 18 sierpnia 2017 r., IV CZ 40/17). Skarga kasacyjna w części, w której kwestionuje rozstrzygnięcie korzystne dla skarżącego, podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c., jako niedopuszczalna ze względu na nieistnienie po stronie skarżącego interesu w zaskarżeniu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2015 r., V CSK 450/14 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 2 lipca 2015 r., V CSK 421/14).

Wydając zaskarżone postanowienie z 15 maja 2023 r., Sąd drugiej instancji

zaniechał porównania treści zawartej w punkcie 1 litera b wyroku Sądu Apelacyjnego z 16 grudnia 2022 r. z wnioskami formułowanymi przez pozwanego w toku tego postępowania. Pozwany Bank konsekwentnie wnosił o oddalenie powództwa Rzecznika w całości, w tym żądania nakazania pozwanemu złożenia oświadczenia o wskazanej w pozwie treści i formie. Uwzględniając powództwo, Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z 25 czerwca 2021 r. w punkcie 2 nakazał pozwanemu, na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 845), aby Bank zamieścił na jego oficjalnej stronie internetowej [W punkcie 1 litera b wyroku z 16 grudnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok Sądu Okręgowego w punkcie 2, ale tylko w części, odnoszącej się do okresu utrzymywania tego oświadczenia, obniżając go z sześciu do dwóch miesięcy \(pkt 1 litera b\), a ponadto oddalił apelację pozwanego Banku w pozostałym zakresie \(pkt 2\) oraz zniósł wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego \(pkt 3\).](https://www. [...], w ciągu 7 dni od daty uprawomocnienia się pkt 2 wyroku i utrzymywał na niej przez sześć miesięcy od daty publikacji, oświadczenie o treści i w sposób bliżej w tym wyroku opisany. W apelacji pozwany wniósł o zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji w punkcie 1,2,4 i 5 przez oddalenie powództwa, a ewentualnie, w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku, o zmianę sposobu publikacji oświadczenia zawartego w punkcie 2, szczegółowo opisując, na czym ta postulowana zmiana miałaby polegać (k.758 akt sprawy).</p></div><div data-bbox=)

W skardze kasacyjnej pozwany Bank zaskarżył ten wyrok w zakresie punktów 1 lit. b, 2 i 3, formułując, między innymi, zarzuty oznaczone numerami 11-15 odnoszące się do publikacji oświadczenia, o którym mowa w pkt 2 wyroku Sądu Okręgowego zmienionym pkt 1 lit b) wyroku Sądu Apelacyjnego. Skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zakresie jego pkt 1 litera, b pkt 2 i pkt 3 i wydanie orzeczenia co do istoty sprawy oddalającego powództwo na koszt powoda ewentualnie, na wypadek nieuwzględnienia powyższego wniosku, o uchylenie wyroku w pkt 1 litera b, pkt 2 i 3 oraz rozstrzygnięcie co do istoty sprawy w sposób opisany szczegółowo w tym wniosku kasacyjnym (k.939 akt sprawy. Wbrew zatem stanowisku Sądu Apelacyjnego, pozwany wykazał interes prawny w zaskarżeniu

punktu 1 litera b wyroku Sądu Apelacyjnego, skoro istnieje rozbieżność między tym, czego w apelacji domagał się pozwany w odniesieniu do żądania publikacji oświadczenia a tym, co ostatecznie orzekł w tym zakresie reformatoryjnie Sąd Apelacyjny. Sąd drugiej instancji uwzględnił bowiem w tym zakresie apelację pozwanego jedynie w części, oddalając ją w dalej idącym zakresie. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia, że skarga kasacyjna pozwanego jest w tym zakresie niedopuszczalna, w związku z czym orzeczono, jak w sentencji, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowemu sądowi, który wyda orzeczenie kończące postępowanie w tej sprawie (art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz art. 398²¹ w zw. z art. 108 k.p.c.).

(A.D.)

[ms]